

Embolic de poemes

Isabel Mingo & Noèlia Conca

PROPOSTA DIDÀCTICA
DE Mª CARMEN MONTERO ANTÚNEZ

27

© Isabel Mingo
Il·lustracions de Noèlia Conca
190 x 130 mm., 56 pàgines
Enquadernació en rústica

© 2011 Edicions del Bullent, SL
De la Taronja, 16 - 46210 Picanya ☎ 961 590 883
info@bullent.net

1. PER A LES MESTRES

a) Objectius a treballar:

- ▶ Introduir als alumnes a la poesia.
- ▶ Començar a conèixer-la i gaudir-la.
- ▶ Treballar l'expressió, la comprensió i les rimes com a continguts de la llengua.
- ▶ Treballar continguts referents a coneixement del medi: estacions, mapes, etc.

b) Motivació:

Farem una excursió a la biblioteca del poble o del centre escolar on els alumnes podran passejar pels seus passadissos i veure els llibres, diccionaris, enciclopèdies, atlas, revistes, diaris, etc. El bibliotecari/a com a persona experta en la matèria ens farà de guia en aquesta visita.

Es crearà, si no hi ha ja, una secció de poesia a la biblioteca d'aula. Farem classificacions segons siguin prosa o poesia, llibres de lectura, consulta, etc. Aquesta excursió es pot aprofitar per a reforçar els continguts referents al medi ambient i la cura de la natura.

c) Estratègies didàctiques:

- ▶ Treballant la llengua.
- ▶ Hem d'estudiar les quatre habilitats lingüístiques: escoltar, parlar, llegir i escriure. Amb *Embollic de poemes* hem d'intentar treballar la lectura, la comprensió i a través de la poesia per als xiquets creadors, recitadors i públic.
- ▶ Treballant l'estructura dels poemes, la rima, les estrofes, les diferències entre poema i conte (poesia i prosa).
- ▶ Fer activitats tant de comprensió com d'expressió. També treballant l'educació artística: cal·ligrafies. Les arts també estan molt presents. Treballarem l'educació artística al fer la biblioteca d'aula. Farem rètols per als llibres. Dibuixarem, retallarem o enganxarem al organitzar i ordenar les prestatgeries i mobiliari.
- ▶ Treballant l'educació artística: cal·ligrames.

d) Continguts a desenvolupar: curricular i competències.

Totes aquestes propostes didàctiques estan referides a continguts del currículum corresponent:

Segon Cicle d'Educació Primària:

Intentarem desenvolupar la competència en comunicació lingüística.

Els continguts són:

- ▶ Comunicació oral en la seua doble dimensió: escoltar i parlar.
- ▶ Comunicació escrita i lectura.
- ▶ Comunicació escrita: escriptura.

Les competències s'entenen ací com la capacitat de posar en pràctica d'una forma integrada els coneixements, habilitats i actituds personals adquirides.

Es pretén que l'alumne siga capaç de llegir, comprendre i escriure textos relacionant amb situacions quotidianes.

e) Temes transversals: la solidaritat i la sostenibilitat.

A través de la poesia, descobrirem que tots som iguals, tots tenim els mateixos drets: a l'alimentació, a la salut, a la vivenda i a l'educació.

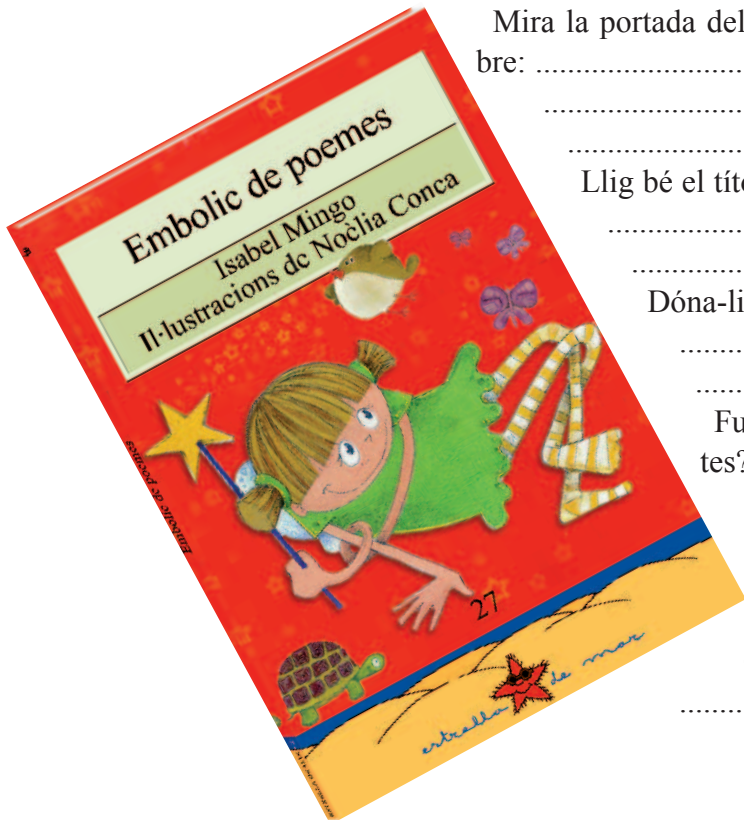
Tots vivim al mateix llogaret global. El planeta Terra és el nostre poble i tots som responsables de la seua cura i conservació.

2. TREBALL AMB ELS ALUMNES

a) ABANS DE LLEGIR.

EXPRESIÓ ORAL

Aquestes fitxes estan estructurades per a introduir als alumnes en la lectura després d'explicar que anem a fer i visitar una biblioteca pública.

Mira la portada del llibre i digues de què penses que pot anar el llibre:

.....

Llig bé el títol i mira si concorda amb el dibuix de la portada:

.....

Dóna-li la volta i llig la contraportada, que diu?:

.....

Fulleja el llibre i digues quins són els protagonistes?:

.....

Cóm li diuen a l'autor?:

.....

Cóm li diuen a l'il·lustrador del llibre?:

.....

Visita a la Biblioteca: Fitxes.

LA NOSTRA BIBLIOTECA

- Què coses penses que hi ha a una biblioteca:
-
-
-

Dibuixa un llibre

- Què t'agradaria que tinguera la nostra biblioteca:
-
-

Dibuixa la teua biblioteca ideal

FEM DESCRIPCIONS

Fixat bé en els llibres i l'espai on estan: format, colors, grandària, forma, ubicació, il·lustracions, etc.

► Cóm són les enciclopèdies?

Format:

Grandària:

Paper:

Dibuixa'n una.

► Cóm són els diaris?

Format:

Grossària:

Paper:

Dibuixa'n un amb una notícia bona.

► Cóm són els atles?

Quin és els seu contingut?:

Quins tipus de mapes hi han?:

Dibuixa el mapa d'Espanya.

► Com són els llibres de poesia?

Format:

Grandària:

Paper:

b) DURANT LA LECTURA

Com són els paràgrafs, curts o llargs?:

Quantes línies té cada paràgraf?:

Quants poemes té el llibre?:

Què penses que és un poema?:

Pregunta a la teua mestra què és la rima?:

Recordes algun redolí? (com per exemple: “a l'estiu tot el món viu”):

Recita algun poema que sàpies de memòria.

*“Bruixa, ruixa, muixa
Bruixa, ruixa, muixa”*

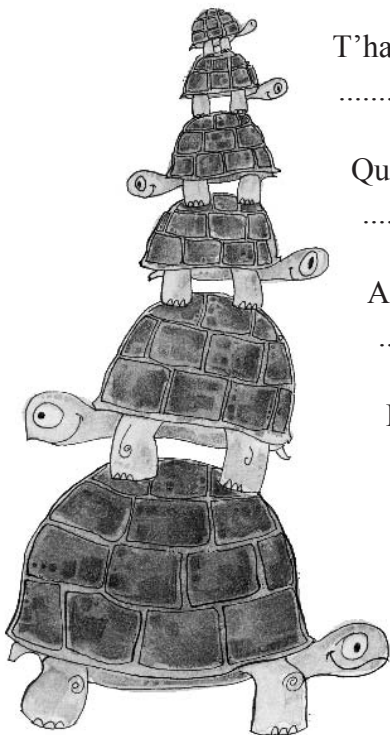
És un joc de paraules?:

Digues tu un altre que recordes, com per exemple:

*Diu la guatla
Què fas gat
Què fas guatla
Diu el gat*

Inventa un altre:

c) DESPRÉS DE LLEGIR

T'ha agradat el llibre? Per què?

Quin ha sigut el poema que més t'ha agradat? Per què?

A quina persona o animal dedicaries tu un poema?

Escriu tres noms de joguets que apareixen al llibre.

Quins poemes del llibre et recorden a alguns contes?

Digues tres personatges de contes que apareixen al llibre.

Inventa un redolí a cada ú. Per exemple:

*Les velles bruixes
Mengen maduixes*

Recorda, cóm s'anomena aquest llibre?

Inventa, tres noms per a tres llibres de poesies.

COMPRESIÓ LECTORA

► Bruixes

Quantes estrofes té el poema *Bruixes*?
Què li passa a la bruixa a partir de mitjanit?
Quants versos té el poema?
Què té de generosa la bruixa?

► Nina

Quantes estrofes té el poema?
Cóm li diuen a la nina?
Cóm té els ulls?
Cóm té el somriure?
Quants versos té el poema *Nina*?

► Desig

Quantes estrofes té el poema *Desig*?
Què vol ser?
On vol anar-se'n?

► Neva

Quantes estrofes té el poema?
De quina estació parla el poema?
Des d'on veu la neu?
De què està plena la ciutat?

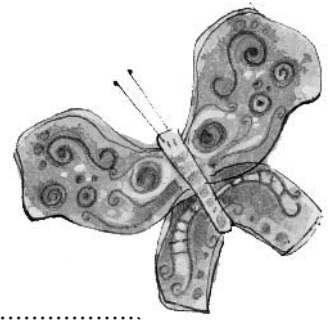
► L'ordinador

Quantes estrofes té el poema?
Quins sorolls (onomatopeies) fa l'ordinador?
Què té a la mà?
Què pareixen les carpetes?

► Carnestoltes

Quantes estrofes té el poema?
On diu el poema que és festa?
Digues quines disfresses apareixen al poema?
Què hi ha al nostre cor?

EXPRESSIÓ ESCRITA

Fitxa de lectura

Títol del llibre:

Autor del llibre:

Explica alguna cosa de la seua vida:

Il·lustrador/a del llibre:

Nombre de pàgines:

Títols dels poemes:

Nom de la editorial:

Què ens conta el llibre?:

En quin gènere literari està escrit? Assenyala quina:

POESIA	PROSA
---------------	--------------

Aprenem a fer poesia

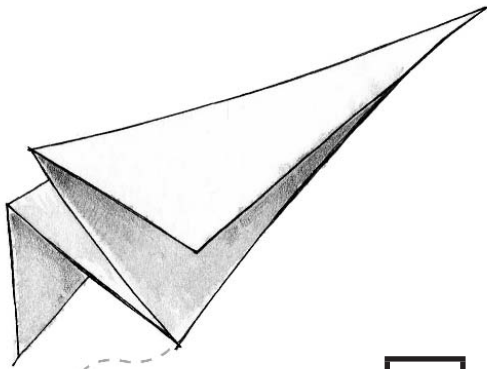
► Sóc poeta: *disfruta la poesia.*

Cerca 10 paraules de la sopa de lletres relacionades amb la poesia.

B	X	C	I	L	X	A	H	J	O	J	K	I	S	I	J	P	P	L
A	L	D	E	U	L	L	A	N	B	L	U	O	O	J	O	H	O	K
T	C	H	N	O	M	K	T	X	P	M	N	W	S	L	J	Y	E	X
R	U	L	O	I	L	G	E	G	O	J	K	F	R	R	X	B	M	J
S	B	L	L	C	N	U	O	W	E	L	Z	R	E	C	I	T	A	R
V	C	E	M	A	X	V	P	V	S	X	L	G	V	F	Z	K	H	V
N	T	G	X	R	I	K	T	E	I	I	N	D	A	J	L	Ñ	J	W
A	R	I	M	A	U	O	G	A	A	Y	Z	C	H	N	M	L	G	K
O	B	R	T	P	O	S	U	V	G	Z	Y	J	V	Y	R	O	P	J
N	C	L	A	M	I	E	S	C	R	I	U	R	E	X	L	N	Q	I
M	D	M	H	O	R	A	B	H	O	J	W	B	V	A	V	M	R	S
X	E	P	E	C	L	V	D	E	S	T	R	O	F	A	L	S	G	U
L	O	Q	Z	A	W	B	W	X	E	I	U	O	E	P	U	T	K	J

Totes les paraules de l'encreuat són noms de poemes

3

1

2

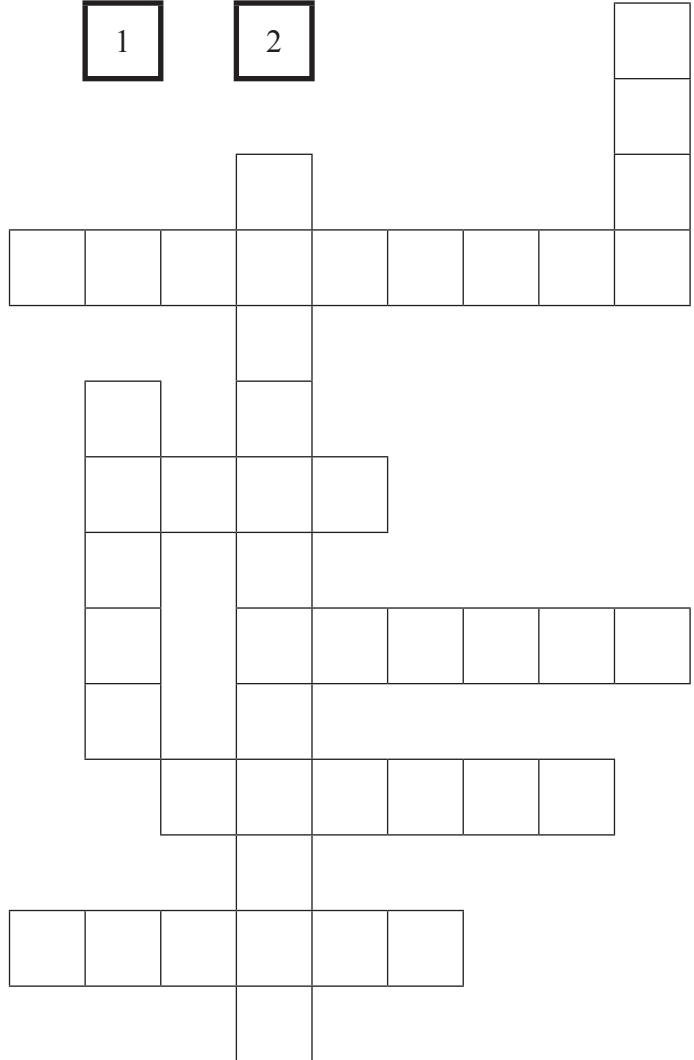
1

2

3

4

5

Horitzontal:

1. Animal que vola de flor en flor.
2. Diu "cuac, cuac".
3. Estació de l'any.
4. Quan esclata fa *Boom*.
5. Fa fred?

Vertical:

1. Ho fan les bruixes i les fades.
2. Festa del mes de febrer.
3. Es diu Nina.

CAL·LIGRAMES:

Ones, ones en la mar, ones ones plenes de sol.
Ones, ones fa la mar: callar i escoltar.

- Recorda: un cal·ligrama és un poema on els versos formen un dibuix relacionat amb els seu contingut.

Escriu tu un cal·ligrama

- Llig aquest poema en veu alta i encercla les paraules que rime:

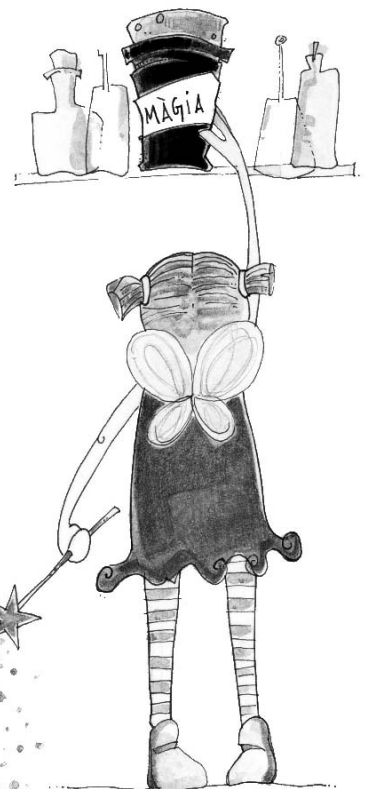
*Arrenglerats
en els prestatges
semblen soldats
o personatges
tots enrampats.
Si en prens algun
veuràs que són
una altra cosa.
Dintre la mà
seran un món
que es badarà
com una rosa*

*Joana Raspall
dins Poesies am Suc*

Ara Contesta:

Quants versos té aquest poema:

Quin títol hi posaries:

- Llig el poema *Carnestoltes* i escriu un de paregut dedicat al Nadal. Canvia les paraules que siguen de Carnestoltes per altres del Nadal: Betlem, naixement, Jesús, Maria, nades, ciris, campanes, etc.

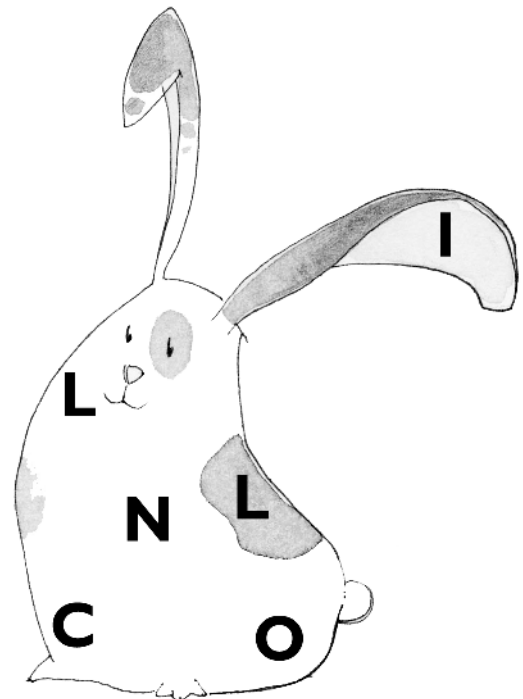
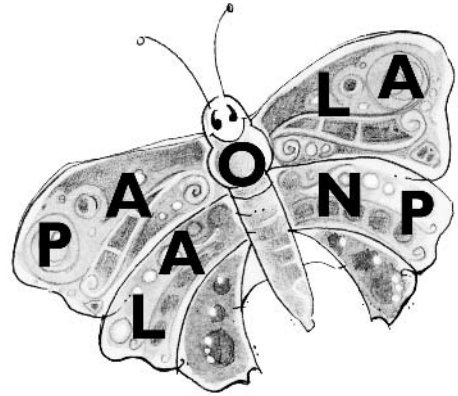
Escriu un poema per a després recitar-lo a la resta de la classe.

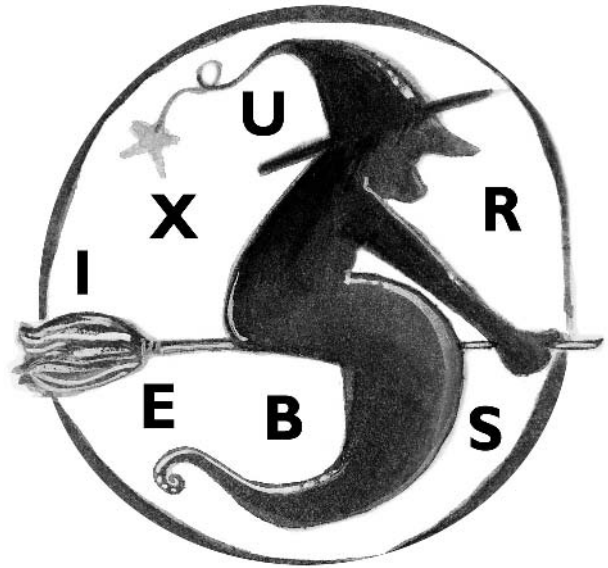
ACTIVITAT PLÀSTICA

Crea un altra portada per a aquest llibre. Recorda: ha d'estar relacionada amb els poemes de dins: Bruixes, Màgia, Globus, Papallona, El Conill, etc...

ACTIVITAT LÚDICA

Endevina el nom que està amagat dins la silueta i que apareix al llibre:

REFERÈNCIES MEDIÀTIQUES

Recomanem consultar pàgines web sobre poesia.

SOLUCIONS PASSATEMPS

B	X	C	I	L	X	A	H	J	O	J	K	I	S	I	J	P	P	L
A	L	D	E	U	L	L	A	N	B	L	U	O	O	J	O	H	O	K
T	C	H	N	O	M	K	T	X	P	M	N	W	S	L	J	Y	E	X
R	U	L	O	I	L	G	E	G	O	J	K	F	R	R	X	B	M	J
S	B	L	L	C	N	U	O	W	E	L	Z	R	E	C	I	T	A	R
V	C	E	M	A	X	V	P	V	S	X	L	G	V	F	Z	K	H	V
N	T	G	X	R	I	K	T	E	I	I	N	D	A	J	L	Ñ	J	W
A	R	I	M	A	U	O	G	A	A	Y	Z	C	H	N	M	L	G	K
O	B	R	T	P	O	S	U	V	G	Z	Y	J	V	Y	R	O	P	J
N	C	L	A	M	I	E	S	C	R	I	U	R	E	X	L	N	Q	I
M	D	M	H	O	R	A	B	H	O	J	W	B	V	A	V	M	R	S
X	E	P	E	C	L	V	D	E	S	T	R	O	F	A	L	S	G	U
L	O	Q	Z	A	W	B	W	X	E	I	U	O	E	P	U	T	K	J

3

1

2

N
I
N

1

P A P A L L O N A

R

M

N

2

À N E C

G

S

3

I T A R D O R

A

O

4

G L O B U S

T

5

H I V E R N

S